

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان سمنان

معاونت آموزش متوسطه

اداره تکنولوژی و گروه‌های آموزشی متوسطه استان سمنان

شبه نامه اولین دوره

خسواره الگوهای فعال تدریس مبتنی بر شایستگی

(در راستای کیفیت بخشی به آموزش)

دبیرخانه راهبری کشوری مکانیک خودرو

سال تحصیلی ۹۸-۹۷

مقدمه و ضرورت

با توجه به تحولات جهانی در عرصه آموزش و یادگیری و نقش تحول آفرین آموزش و پرورش در تربیت متوازن و همه جانبه دانش آموزان، زمینه سازی برای تولید ایده ها و روش های نو و بکارگیری آنها در برنامه ها و فعالیت های آموزشی و تربیتی مدارس الزام آور می شود. آموزش و پرورش برای رسیدن به این جایگاه، جهت تربیت نسلی مومن، خداجو، مسئولیت پذیر، پژوهشگر، خلاق، نوآور، مولد علم و... نیازمند بهره گیری از معلمان توانمند، خردورز، پژوهش محور و ماهر است.

بر این اساس با توجه به چرخش های تحولی در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مبنی بر چرخش از دانش آموز منفعل در کلاس درس به مربی فعال در محیط های تربیتی و نیز چرخش از روش های خشک فردی و انعطاف ناپذیر به روش های خلاق، فعال و گروهی؛ ضروری است با اجرای برنامه های مؤثر نسبت به تغییر روش های تدریس و تسهیل فرایند یادگیری دانش آموزان اقدام لازم بعمل آید.

با استقرار ساختار ۳-۳-۳-۳ از مهر ماه سال ۱۳۹۵ و سه ساله شدن آموزش های فنی و حرفه ای و تحول در محتوا و بسته های آموزشی در رشته های شاخه فنی و حرفه ای و توجه به آموزش شایستگی محور مبنی بر تلفیق و یکپارچه سازی دانش، مهارت، نگرش و تجربه در غالب یک کل منسجم و واحد به نام شایستگی و همچنین اتخاذ رویکرد ارزشیابی شایستگی محور و تغییر بنیادین نحوه ارزشیابی، لزوم بهبود روش های تدریس و توجه به روش های آموزش شایستگی به عنوان ضلع سوم مثلث طلایی آموزش را در دستور کار برنامه های کیفیت بخشی دفتر آموزش های فنی و حرفه ای قرار داد. به همین منظور و در راستای اجرایی کردن راهکارهای ۷-۱۱ و ۳-۱۷ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مبنی بر «توسعه زمینه پژوهشگری و افزایش توانمندی های حرفه ای به شکل فردی و گروهی میان معلمان و تبادل تجارب و دستاوردها در سطح محلی و ملی و ایجاد فرصت های بازآموزی مستمر علمی و تحقیقاتی و مطالعاتی و برگزاری جشنواره های الگوی تدریس برتر» و «اصلاح و به روزآوری روش های تعلیم و تربیت با تأکید بر روش های فعال، گروهی، خلاق با توجه به نقش الگویی معلمان» در شاخه فنی و حرفه ای برای اولین بار برگزاری جشنواره الگوهای تدریس (در دو رشته شبکه و نرم افزار و مکانیک خودرو) در دستور کار قرار گرفت.

اهداف

- ۱- توسعه زمینه پژوهشگری و افزایش توانمندی های حرفه ای هنرآموزان به شکل فردی و گروهی
- ۲- انتقال تجارب و دستاوردهای علمی و عملی هنرآموزان
- ۳- ایجاد فرصت بازآموزی مستمر علمی، تحقیقاتی و مطالعاتی برای هنرآموزان در زمینه های تدریس و ارزشیابی مبتنی بر شایستگی
- ۴- اصلاح و به روزآوری روش های تعلیم و تربیت با تأکید بر روش های فعال، گروهی و خلاق با توجه به نقش الگویی هنرآموزان
- ۵- فراهم نمودن زمینه ارتقاء صلاحیت های هنرآموزان در آموزش، تدریس و ارزشیابی مبتنی بر شایستگی
- ۶- شناسایی و ترویج روش ها و تجارب موفق و کارآمد تدریس
- ۷- کاربردی ساختن نظریه های یادگیری و آموزش های کارگاهی
- ۸- بهره مندی هوشمندانه از فناوری های نوین در فرآیند یاددهی-یادگیری
- ۹- فراهم آوردن زمینه ها و بستر های لازم برای بروز خلاقیت در هنرآموزان
- ۱۰- ایجاد رقابت سالم بین هنرآموزان با تکیه بر روش ها و شیوه های آموزش مبتنی بر شایستگی
- ۱۱- ارتقاء دانش فنی هنرآموزان در شناخت استانداردهای عملکرد و پودمان های یادگیری

مخاطبین جشنواره

- معاونین آموزش متوسطه استان‌ها و مناطق
 - روسای ادارات تکنولوژی و گروه‌های آموزشی متوسطه / کارشناس مسئول و کارشناسان گروه‌های آموزشی متوسطه استان‌ها و مناطق
 - روسای ادارات / کارشناس مسئول / کارشناسان آموزش فنی و حرفه‌ای در استان‌ها و مناطق
 - دبیر دبیرخانه راهبری رشته مکانیک خودرو
 - سرگروه‌های رشته مکانیک خودرو در استان‌ها و مناطق
 - مدیر، معاونان و سرپرستان بخش هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای
 - تمامی هنرآموزان رشته مکانیک خودرو
- به منظور هدایت و رهبری مطلوب برگزاری جشنواره در سطح استان و منطقه کمیته‌ای اجرایی متشکل از افراد بند ۱ تا ۵ تشکیل خواهد شد.

شیوه اجرا و نکات قابل توجه

۱- جشنواره الگوهای برتر تدریس در رشته مکانیک خودرو سال جاری در موضوعات جدول زیر برگزار می‌گردد:

شماره و عنوان واحد یادگیری	شماره و عنوان پودمان	عنوان کتاب	پایه	رشته
۱: تعمیر سرسیلندر	۱: تعمیر سرسیلندر	تعمیرات مکانیکی موتور	دهم	مکانیک خودرو
۶: تعمیرات سیستم فرمان خودرو سواری	۵: تعمیرات سیستم فرمان خودرو سواری	تعمیر سیستم ترمز، تعلیق و فرمان	یازدهم	

۲- هنرآموزان هر استان مطابق با جدول زیر صرفاً در یکی از پایه‌ها و موضوعات مشخص شده در جدول‌های بالا و زیر می‌تواند در جشنواره شرکت کند:

اداره کل	پایه
آذربایجان شرقی - شهر تهران - خراسان رضوی - خوزستان - البرز - قم - همدان - کرمان - گلستان - بوشهر - یزد - چهارمحال و بختیاری - سیستان و بلوچستان - خراسان جنوبی - لرستان - ایلام	دهم
آذربایجان غربی - اصفهان - شهرستان‌های تهران - فارس - قزوین - گیلان - سمنان - کرمانشاه - مازندران - هرمزگان - مرکزی - کهگیلویه و بویر احمد - خراسان شمالی - کردستان - زنجان - اردبیل	یازدهم

۳- جشنواره طبق جدول زمانبندی جدول زیر اجرا می‌گردد:

عناوین فعالیت‌ها	تاریخ انجام
تشکیل کمیته اجرایی در ناحیه/شهرستان/منطقه/استان	بلافاصله پس از وصول دستورالعمل
اجرای مرحله منطقه‌ای جشنواره و معرفی نفر برتر به اداره کل	حداکثر تا ۹۸/۰۲/۱۵
اجرای مرحله استانی جشنواره و معرفی نفر برتر استانی به دبیرخانه	حداکثر تا ۹۸/۰۳/۳۰
اجرای مرحله کشوری و معرفی نفرات برتر کشوری	مرداد و شهریور ماه ۹۸

۴- این جشنواره در سه مرحله منطقه‌ای، استانی و کشوری اجرا می‌گردد و در پایان هر مرحله یک نفر از برگزیدگان به مرحله بعد راه خواهند یافت. داوری مرحله منطقه‌ای و استانی به صورت غیرحضوری و داوری مرحله کشوری عندالزوم در دو مرحله به صورت غیرحضوری و حضوری صورت خواهد گرفت.

۵- از هر استان حداکثر یک فیلم منتخب به دبیرخانه ارسال شود.

۶- کلیه هنرآموزان علاقمند که سابقه تدریس دروس مذکور در سال تحصیلی جاری یا سال تحصیلی گذشته را دارند، مجاز به شرکت در این جشنواره خواهند بود. هر هنرآموز می‌تواند فقط در یکی از دو موضوع شرکت نماید.

۷- پیش بینی و اجرای آموزش دوره‌های ضمن خدمت و ارتقا مهارت‌های حرفه‌ای هنرآموزان با همکاری واحد برنامه‌ریزی و آموزش نیروی انسانی ادارات کل در مرحله منطقه‌ای و استانی می‌تواند به عنوان یکی از راه کارهای انگیزشی برای جلب مشارکت هنرآموزان در این حوزه مورد استفاده قرار گیرد. این دوره‌ها می‌توانند در حوزه‌های روش تدریس، آموزش و ارزشیابی مبتنی بر شایستگی، تکنولوژی آموزشی، روانشناسی تربیتی و مهارت‌های پیشرفته حوزه ICT طراحی و اجرا گردد.

۸- لازم است در منطقه و استان ترتیبی فراهم شود تا به نحو شایسته کلیه افراد شرکت کننده که طرح درس آنان مورد تایید قرار گرفته و تدریس خود را اجرا نموده‌اند مورد تقدیر و تشکر قرار گیرند و گزارش اقدامات به عمل آمده در این خصوص برای اداره کل متبوع ارسال نمایند.

۹- مرحله کشوری جشنواره با مدیریت دفتر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و توسط دبیرخانه راهبری کشوری مکانیک خودرو انجام خواهد شد. لازم است همه فرم‌های ارزشیابی از اجرای تدریس در مرحله اول در منطقه/شهرستان و کلیه طرح درس‌ها و فیلم‌های منتخب مناطق که به مرحله استانی معرفی شده‌اند در اداره کل تا پایان مرحله کشوری نگهداری شوند. شایسته است بعد از معرفی نفرات راه یافته به مرحله کشوری، طرح درس‌های جمع آوری شده مورد بازنگری علمی قرار گرفته و پس از اعمال اصلاحات در قالب لوح فشرده در اختیار همه هنرآموزان رشته مربوطه قرار گیرد.

۱۰- اداره کل موظف است پس از اجرای مرحله استانی، فیلم تدریس در مرحله استانی نفر منتخب استان را با توجه به جدول زمانبندی، همراه با طرح درس و مشخصات کامل نفر منتخب و مجوز انتشار فیلم تدریس در فصلنامه الکترونیکی و سایت دبیرخانه کشوری از اداره حراست را به دبیرخانه‌ی ذی ربط ارسال نماید.

۱۱- زمان ارائه تدریس در همه‌ی مراحل ۳۰ دقیقه پیش بینی شده است. بنابراین طرح درس‌های پیشنهادی باید با توجه به زمان تعیین شده تهیه شوند.

۱۲- سرگروه استان و منطقه در صورتی که عضو کمیته یا ستاد اجرایی یا داور جشنواره در سطح منطقه و استان باشد نمی‌تواند در این جشنواره شرکت نماید.

۱۳- جهت کیفی شدن فیلم ارائه تدریس موارد زیر مد نظر قرار گیرد:

- فیلم بدون وقفه و در زمان ۳۰ دقیقه ضبط شود.
- فیلم با کیفیت HD در فرمت‌های MPEG۴ یا DV-AVI یا MOV باشد.
- فیلم تدریس بدون میکس، مونتاژ و تدوین باشد.
- هنرآموز از میکروفون یقه‌ای برای تدریس استفاده کند.
- حداقل تعداد هنرجویان ۶ نفر در زمان تدریس حضور داشته باشند.

۱۴- تمامی مستندات مربوط به فرد منتخب از جمله فیلم تدریس، طرح درس، فرم مشخصات (جدول ذیل)، تصویر هنرآموز شرکت کننده و... در قالب یک لوح فشرده (DVD) به دبیرخانه ارسال گردد.

نام و نام خانوادگی	نام پدر	کد پرسنلی	سطح تحصیلات	رشته تحصیلی	شماره همراه	آموزشگاه	استان / منطقه و ناحیه محل خدمت	موضوع تدریس

۱۵- هدف اصلی جشنواره ارائه و اجرای طرح درس مبتنی بر شایستگی می‌باشد لذا به سرگروه‌های فنی و حرفه‌ای پیشنهاد می‌شود ضمن اطلاع رسانی‌های لازم، منابع لازم جهت تدریس مبتنی بر شایستگی، منابع و مبانی نظری الگوهای تدریس را جهت استفاده علاقمندان در سایت تخصصی گروه قرار دهند و در صورت نیاز کارگاه‌هایی بمنظور دانش افزایی هنرآموزان در زمینه تدریس مبتنی بر شایستگی برگزار نمایند.

شرایط داوری

از آنجا که عوامل متعددی در یک تدریس مطلوب، موثر است و سازماندهی این عوامل توسط هنرآموزان محترم نقش به‌سزایی دارد لذا داوری از نحوه تدریس هنرآموزان باید بر اساس ملاک‌ها و معیارهایی صورت پذیرد که متضمن ارزشیابی دقیق از کلیه عوامل تاثیر گذار باشد و از سوی دیگر داوران دارای ترکیبی باشند که امکان داوری نسبتاً دقیقی را فراهم سازند. بنابراین تاکید می‌شود داوران در هر مرحله از همکاری انتخاب شوند که به آموزش مبتنی بر شایستگی، تکنولوژی آموزشی، روش‌ها و فنون تدریس، روانشناسی تربیتی و مهارت‌های پیشرفته ICDL آشنایی کامل داشته باشند و حداقل یک نفر از آنان از هنرآموزان مجرب در رشته مربوط باشند. تعداد داوران ۳ تا ۵ نفر پیش بینی گردد.

- یک یا دو نفر داور تخصصی رشته مسلط به آموزش مبتنی بر شایستگی

- یک نفر داور تکنولوژی آموزشی

- یک یا دو نفر داور روش و فنون تدریس و روانشناسی تربیتی

نمونه برگ‌های بازنگری شده داوری که توسط جمعی از صاحب نظران ویرایش شده است، جهت استفاده در سایت دبیرخانه کشوری قابل دریافت است.

به آثار رسیده که فرم‌های مربوط به داوری و جمع‌آوری اطلاعات مربوط به جشنواره را تکمیل نکرده باشند ترتیب اثر داده نخواهد شد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت اداره تکنولوژی استان سمنان به آدرس grp.semnan.medu.ir زیر پرتال دبیرخانه راهبری کشوری مکانیک خودرو به آدرس mechanicekhodro.gam3.medu.ir مراجعه نمایند و یا با شماره ۰۲۳-۳۳۳۲۴۰۴۱ تماس حاصل نمایند.